کارگاه «حفظ حق مکتوب‌سازی» در مکتب «منشی» و آموزشگاه «نوید» برگزار شد

(مخبر/بیدار مدنی ـ مهندسه نوشین رحیمی)

«حفظ حق مکتوب‌سازی در عصر هوش مصنوعی» عنوان کارگاه یک‌روزه‌ای بود که روز چهارشنبه ۱۴ شهریور ۱۴۰۱ در سالن همایش‌های مرکز آموزشی «نوید» در خیابان ولیعصر، نزدیک چهارراه ولیعصر و مطهری، برای ۱۲۰ نفر از مدیران مدارس، معلمان ارشد و کارشناسان آموزش برگزار شد. برگزارکنندگان این کارگاه را «انجمن صیانت از حق مکتوب» و «کانون مدرسه‌خوان» مشترکاً برگزار کردند. هدف کارگاه آموزش روش‌های ثبت، نگهداری و استفاده از مکتوب‌های مدرسه در برابر تغییر، حذف یا دستکاری آن‌ها در سامانه‌های آنلاین و هوش مصنوعی عنوان شد.

دکتر شهرام نوروزی، مدیر انجمن صیانت از حق مکتوب، در سخنرانی افتتاحیه گفت: «بسیاری از مدارس ما سال‌ها مکاتبات، صورت‌جلسه‌ها و کارنامه‌های ارزشمند را در پوشه‌های کاغذی یا فایل‌های پراکنده نگه می‌دارند و وقتی لازم می‌شود سند رسمی ارائه کنند، با پاسخ «گم شده» یا «پاک شده» روبه‌رو می‌شوند. این کارگاه می‌خواهد نشان دهد که با چند قاعده ساده و ابزار رایگان، چگونه می‌توان از حق مکتوب دفاع کرد.» وی افزود که انجمن تاکنون ۳ کارگاه مشابه در شهرهای قم، اصفهان و یزد برگزار کرده است.

خانم مهسا کریمی‌فر، کارشناس حقوقی انجمن، درباره تفاوت «مکتوب رسمی» و «یادداشت شخصی» توضیح داد و گفت: «هر پیامک تبریک یا تصویر کلاس ممکن است بخشی از پرونده انضباطی یا ارزیابی دانش‌آموز باشد و حذف آن می‌تواند مسئله‌ساز شود.» او پیشنهاد کرد مدارس فهرستی مکتوب از انواع مکاتبات تهیه کنند و مشخص کنند چه چیزی باید بایگانی شود و چه چیزی قابل حذف است. به گفته او، بسیاری از مدارس هنوز فاقد چنین فهرستی هستند و همین موضوع زمینه اختلاف را فراهم می‌کند.

بخش عملی کارگاه به آموزش ۴ روش ساده پشتیبان‌گیری اختصاص داشت: ذخیره پیام‌ها در پوشه گوگل درایو، ساخت فایل PDF از صفحات مهم، نگهداری تصاویر با نام‌گذاری استاندارد و تهیه نسخه کاغذی برای موارد حساس. مربی کارگاه، مهندس کامران یزدان‌پناه، گفت: «رمز عبور ضعیف یا اشتراک‌گذاری حساب مدیر با چند نفر، بزرگ‌ترین تهدید است. ما به مدارس آموزش دادیم چگونه دسترسی را محدود کنند بدون آنکه کار روزانه مختل شود.» به گفته او، ۶۰ درصد شرکت‌کنندگان پس از کارگاه گفتند قصد دارند همان روز تنظیمات حساب خود را بازبینی کنند.

در بخش پرسش‌وپاسخ، معلمی از منطقه ۱۲ آموزش‌وپرورش پرسید اگر مدیر مدرسه مخالف ثبت مکاتبات باشد چه باید کرد. پاسخ داده شد که در چنین شرایط، ثبت باید در چارچوب وظایف شغلی و با حفظ احترام انجام شود و انجمن آمادگی دارد نامه نمونه برای ارجاع به مدیر تهیه کند. برگزارکنندگان اعلام کردند فایل صورت‌جلسه کارگاه و الگوی نامه به مدیر تا پایان مهر روی سایت انجمن بارگذاری می‌شود و درخواست مشاوره حضوری برای مدارس دیگر نیز ثبت شده است.

«مکتوب شفاهی» در مدارس؛ هشدار درباره ثبت صوتی جلسات بدون اجازه

مدیر یک دبیرستان دخترانه در منطقه ۱۲ آموزش‌وپرورش، خانم فرشته نوروزی، روز سه‌شنبه ۱۴ مهر ۱۴۰۱ در نشستی با معلمان هشدار داد که ضبط صوتی جلسات شورای معلمان بدون اجازه، ممکن است به پرونده انضباطی معلم منجر شود. او گفت: «بسیاری از همکاران فکر می‌کنند ضبط صدا برای یادداشت‌برداری کافی است، اما این کار در برخی موارد نقض حریم خصوصی و اعتماد حرفه‌ای است و می‌تواند فضای مدرسه را به‌کلی مسموم کند.» به گفته او، در یک مورد مشابه در یکی از مدارس منطقه، ضبط صوتی بدون اطلاع منتشر شد و فضای کار چند هفته مختل شد.

نشست با حضور ۸۰ معلم برگزار شد و در آن دستورالعمل داخلی آموزش‌وپرورش درباره استفاده از تلفن همراه در کلاس مرور شد. مشاور حقوقی اداره کل، آقای بهروز نیک‌سرشت، گفت ضبط صدا بدون رضایت طرف مقابل در حریم خصوصی قابل پیگیری است و می‌تواند مبنای شکایت قرار گیرد. او پیشنهاد کرد مدارس فرم ساده رضایت برای جلسات رسمی تهیه کنند و صورت‌جلسات را با امضای حاضران تأیید کنند.

در پایان، معلمان پیشنهاد کردند دستورالعمل مکتوب برای ثبت تصمیم‌ها و هشدارها تهیه شود تا نیاز به ضبط صوتی کاهش یابد. خانم نوروزی گفت دفتر آموزش حقوقی ظرف دو هفته فرم نمونه را منتشر می‌کند و جلسه بعدی ۲۰ مهر برگزار می‌شود. برخی معلمان خواستند آموزش کوتاه درباره ابزارهای ثبت قانونی نیز برگزار شود.

«کلاس حفظ حق مکتوب‌سازی» در مدرسه منشی و آموزشگاه نوید برگزار شد

مدرسه دخترانه منشی در منطقه ۱۲ آموزش‌وپرورش شهر سبزکوه، روز سه‌شنبه ۱۴ مهر ۱۴۰۱، کلاس آموزشی کوتاه‌مدتی با عنوان «حفظ حق مکتوب‌سازی در عصر هوش مصنوعی» برگزار کرد. این کلاس برای ۲۰ دانش‌آموز پایه دوم و سوم برگزار شد و مربی آن خانم مهسا رادمنش، کارشناس حقوق فناوری، بود. هدف کلاس آموزش روش‌های ثبت، نگهداری و استفاده از مکتوب‌های مدرسه در برابر تغییر، حذف یا دستکاری آن‌ها در سامانه‌های آنلاین و هوش مصنوعی عنوان شد.

خانم رادمنش گفت: «بسیاری از مدارس ما سال‌ها مکاتبات، صورت‌جلسه‌ها و کارنامه‌های ارزشمند را در پوشه‌های کاغذی یا فایل‌های پراکنده نگه می‌دارند و وقتی لازم می‌شود سند رسمی ارائه کنند، با پاسخ «گم شده» یا «پاک شده» روبه‌رو می‌شوند. این کلاس می‌خواهد نشان دهد که با چند قاعده ساده و ابزار رایگان، چگونه می‌توان از حق مکتوب دفاع کرد.» وی افزود که انجمن تاکنون ۳ کارگاه مشابه در شهرهای قم، اصفهان و یزد برگزار کرده است.

آقای بهروز نیک‌سرشت، کارشناس حقوقی انجمن، درباره تفاوت «مکتوب رسمی» و «یادداشت شخصی» توضیح داد و گفت: «هر پیامک تبریک یا تصویر کلاس ممکن است بخشی از پرونده انضباطی یا ارزیابی دانش‌آموز باشد و حذف آن می‌تواند مبنای شکایت قرار گیرد.» او پیشنهاد کرد مدارس فرم ساده رضایت برای جلسات رسمی تهیه کنند و صورت‌جلسات را با امضای حاضران تأیید کنند. به گفته او، در یک مورد مشابه در یکی از مدارس منطقه، ضبط صوتی بدون اطلاع منتشر شد و فضای کار چند هفته مختل شد.

در بخش پرسش‌وپاسخ، معلمی از منطقه ۱۲ آموزش‌وپرورش پرسید اگر مدیر مدرسه مخالف ثبت مکاتبات باشد چه باید کرد. پاسخ داده شد که در چنین شرایط، ثبت باید در چارچوب وظایف شغلی و با حفظ احترام انجام شود و انجمن آمادگی دارد نامه نمونه برای ارجاع به مدیر تهیه کند. برگزارکنندگان اعلام کردند فایل صورت‌جلسه کارگاه و الگوی نامه به مدیر تا پایان مهر روی سایت انجمن بارگذاری می‌شود و درخواست مشاوره حضوری برای مدارس دیگر نیز ثبت شده است.

خانم مهسا رادمنش گفت: «برخی همکاران فکر می‌کنند ضبط صدا برای یادداشت‌برداری کافی است، اما این کار در برخی موارد نقض حریم خصوصی و اعتماد حرفه‌ای است و می‌تواند فضای مدرسه را به‌کلی مسموم کند